

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 23 Dec. 1872.

„Isusu Christosu s'a nascutu, resarit'a lumii lumin'a cunoscintei“.

Lumea gema sub jugulu desfrenului, alu sclaviei; numerulu idoliloru cioplitu se inmultise atatu de multu, incatu numai ajungea a multumi animele paganiloru. Acesti'a adora de acuma idoli sei cei mai mari in despotii sei cei mai inversiunati, si aruncanduse la peti6rele imperatorelui strigara in niminicirea loru: Gloria tie pe pamentu Nero Dionysos!

In mediuloculu intunereculu acestui timpu a resaritu lumin'a invetiaturii Mantuitorului nostru. „Unulu este Ddiu adeveratu si toti suntu fii sei iubiti!“ Nu a trebuitu se p6ra in fumu si cenusia legi6nele idoliloru innaintea acestei doctrine dumnedieesci?

Invetiatur'a crestin6sca a fostu — pentru despoti — cea mai revolutionaria a tuturoru timpuriloru. Resturnandu fundamentulu staturiloru pagane, cretinismulu a creatu epoc'a cea mare a culturei si civilisatiunei omenesci. Libertate, egalitate, frati6tate, ce potu fi conceptele aceste alta, decatu insusi conceptele invetiaturei lui Christosu?

Lumin'a inse, care a resaritu lumei in Bethlehemu nu s'a imprasciatu inca preste t6te pop6rele.

D6r' chiaru si pop6reloru, caror'a li s'a vestitu evangeli'a, — inca nu lea resaritu pre deplinu lumin'a cunoscintei; adeveratu, ca conditiunea desvoltarei loru in sensulu preceptelor Mantuitorului le este prin aceea data, inse desvoltarea pop6reloru in sine trebe se 6sa din indemnulu si nisuinti'a loru propria, din urmarea stricta si punerea in fapta a preceptelor crestinesci. „Cine nu me urm6za pre mine, nu este fiulu meu.“

Ducetive, a disu Mantuitorulu catra apostoli, in t6ta lumea si respanditi invetiaturile mele. In aceste cuvante este esprimatulu principiulu celu mare alu civilisarei pop6reloru, principiulu datorirei de a invetia si lumin6 pre cei cari suntu lipsiti de sciintia si lumina. Misiunea aceea contine procesulu celu mare alu desvoltarei omenesci, care va duce lumea la lumin'a cunoscintei.

T6te anemele crescinesci si spiritele nobile din fiesce care poporu trebe se aiba prin urmare numai o tienta, cea mai frum6sa si subluma in vi6ti'a omen6sca, de a cultiva adeca anemele, a lumin6 mintile fratiloru, de ale uni cugetele, ale nobilit6, mar6 si impreun6 activitatea spre scopulu celu dumnedieescu alu latirei luminei cunoscintei in lume, alu fericirei omenesci. „Care va asculta invetiaturile mele acel'a va intr6 in imperati'a ceruriloru“.

Invetiaturile Mantuitorului suntu invetiaturile fericirei pop6reloru. Christosu ne invetia, se ne iubimu, se ne ajutam, se ne luminamu unulu pre altulu, elu ne spune, ca suntemu toti frati si c6 c6 frati trebe se fimu liberi si egali intre noi. Cei ce d6ra iubescu pre frati ajut6ra pre cei urm6riti si seraci, lumin6za pre cei lipsiti de cunoscintia, cei ce se lupta pentru libertate si egalitate in lume implinescu si urm6za preceptelor lui Christosu si suntu fii

sei adeverati, 6r' acei'a cari lucra numai in folosulu loru propriu, cari urescu, se ducu si desbinu pe frati, cari se conjura in contra libertat6ii pop6reloru, le apasa si subjuga: acei'a nu suntu crestini adeverati, suntu mai rei c6 paganii, ca-ci sub masc'a cretinismulu insi6la lumea, calca in peti6re totu ce e dreptu si santu.

D6r' vai celor'a dela cari vine reulu si zizania in lume, ca-ce Christosu a invetiatu si recomandat iubirea si concordia, si in acestu semnu lumii lumin'a cunoscintei si a binelui a resaritu! —

— Se nu amanamu nemica pe mani, ce potemu elupta adi.

Anulu decursu a desamagitu si pe cei mai usiori optimisti si pessimisti, ca dieu dela nimene nu avemu a spera bine pentru natiunea n6stra, decatu singuru numai dela fortiele incordariloru n6stre pentru progressu generale si speciale in cultur'a nationale. C6 civi ai statulu nu suntemu intru nemica ajutati pe vastulu si multilateralulu acestu campu alu progressulu lumii civilisate, pentruca midiuloculu celu mai neaperatu de a inainta in cultura, limb'a materna, limb'a romana se afla ignorata in t6te institut6ele redicate din tesaurulu statulu pentru cultur'a poporulu si ramii industriari; si cu limb'a maghiara neci odata fiii nostri nu voru pot6 secera progresu, decatu numai in maghiarisare, pentruca neintielegundu limb'a, neci o inteligentia din acele scoli industriari n6ue romaniloru nu ne p6te sucesce. Vedia fiacine aici periculu viitorulu nostru. Neci legile cari mai concedu si folosirea limbei nationale nu se observa intru nemica chiaru si candu te provoci la ele — mai nicairea; d6r' acum, dupa ce in 23 Dec. in diet'a din Pest'a s'a promulgatu si legea, c6 limb'a maghiara in afacerile Buda-Pestei, se fia exclusivu oficiale, in contra legeri de nationalitati, cine mai p6te si visa, ca maghiarii nu ne voru impinge limb'a loru cu fortia si siretia si in sacrariale familiei, pentruca in sc6la si beserica e croita cu tempu virirea ei, incatu acum se lucra mai cu incetulu, d6r' totu se lucra c6, d6ca nu in 10 anni, cum se decisese mai inainte, celu pucinu in 20—50, d6r' totu o se cantamu si in beserica maghiar6sca. — Si facia cu ac6sta importunitate ne mai audita in lume, ce facemu? — In cate comune si comitate, unde romanii suntu celu pucinu cu a 5 parte reprezentati, s'a pretensu limb'a romana de a d6ua oficiale s6u protocolaria, si d6ca nu, mai sperati, ca veti mai audi vreunu cuventu romanescu si prin reprezentantiele loru? Se ne desteptamu odata si se vedemu, cum se se ajute poporulu, care acum mai petutendenea capeta resolutiuni totu numai in limb'a maghiara, fora respectu? Notarii inca se silescu in midiuloculu romaniloru, c6 se scrie maghiar6sca! Vedeti coresp. de mai diosu si nu amanati a ve elupt6 dreptulu cu t6ta seriozitatea de cive egalu indreptatitu. Ne amu facutu detori'a de publicistu si la timpulu seu, acum inca nu e or'a ultima, candu o mai repoftorimu. Numai de n'amu toca la urechi'a surdului, ca-ce acum neci blanchetele de fasiune a contributiunei si recrutarii nu se mai impartiescu si cu textu romanescu la romanu, ci numai cu nemtiescu si maghiar6sca si? Apropos cu contributiunea. In statulu nostru Ungaria deficitulu pe an. 1873 suie la cifr'a de 8.360,000 fl., cari trebe se se acopera din perceptele ordinaria. Acestu deficitu va trebui se se sc6ta prin aruncaturi s6u incarcaturi

pe darea dir6pta, la ceea ce se se ingrig6sca contribuentii de timpuriu, pentruc6 la tempu se nu li se vendia si camasi'a, neputendu depura darea, care trebe se se solveze, ca-ce aici se observ6za strictu legea, nu c6 la ignorarea limbei si a interesselor natiunii romane.

Min. Thot c6 si alu justitiei prin cercularia prov6ca la accurat6tia in servitiu si atinge si pe comitii supremi, c6 se se intereseze mai deap6rpe de administratiune si fora facultate se nu paras6ca oficiulu. Domnii cei mari sciu porunci, d6r' nu sciu observa legile si mandatele, deacea se plange t6ta lumea, candu vede dominandu anarchia intre ei in obiectulu eluderii legiloru. —

Camera Romaniei a votatu, propunerea pentru impropriatarirea pe mosiele statulu a insuratiiloru si a locuitoriloru, cari la 1864 n'au pututu dobandi locuri de munca. Propunerea a fostu sprijinita cu multu talentu si ard6re de catra DD. Cogalniceanu, Cantili, Bolliac, N. Ionescu, Calimache Catargiu, Lam-s. a. Ear D. Vasescu, cu mirare a vediutu lumea ca a combatutu-o!

Eata acea propunere:

„Camer'a, considerandu ca conformu Art. 5, 6, 54 si 55 din legea rurala, numai locuitorii din categoriile prevediute in Art. 5, 6 din lege si care la anulu 1864 s'au aflatu figurandu in aceste categorii, potu usa de facultate d'a cere pamentu pe mosiele statulu, in limite si cu pretiulu rostitu la Art. 54 si urmatorii, invitandu guvernulu ca pe d'ua parte se constate scrupulosu pe cei adeverati in dreptu, 6ra pe de alta se reguleze cumperarea de pamenturi pe mosiele statulu s6u domeniile statulu neipotecate, trece la ordinea dilei.“

D. Titu Liviu Maiorescu cit6sca o propunere de a se asigura gimnasiulu si biserica Sf. Nicolae din Brasovu, printr'o lege speciala, o subventiune anuala de 15,000 lei nuoi.

D. C. Bolliac, c6 delegatu alu guvernulu pentru viit6rea espositiune universal6 ce va av6 locu la 1 Maiu viitoru in Viena, arata ca vomu fi reu reprezentanti; ca la espositiunea din Paris, eramu asediati lenga Roma, pe cand acum suntemu pusi in sectiunea Turciei, intre Japonia si China de o parte si Rusia de alta; ca, din oficiu la Paris, deveniseram soldati la Viena etc.

Romanii si Sasii.

(Capetu.)

Pentru sacrificiulu aici memoratu, adusu de romanu cu bani si sange, s'a datu multimita in anii 1807 si 1831 prin unu autografu imperatescu — sasiloru, numai sasiloru.

Cumca romanii pretendu mai multu dreptu decatu sasii, e una fictiune ridicula, ei — si acest'a orice omu nepartiale si prudente nu le o va lu6 in nume de reu — nu voi6sca alta, decatu numai drepturi politice egali, fora de a voi se pericliteze esistentia statulu, s6au tocma a form6 statu in statu. prin unu municipiu cu capu de U si care totusi va se se vedea cu unu capu, spre ce ar' starui universitatea nationale sas6sca.

C6 romanii intreco pre sasi cu numerulu de siguru insisi romanii nu au ce face decatu p6te c6 d6ra caus'a acestei impregiurari diace in sistem'a de doi copii a sasiloru, si cea ce se atinge de referintiele de posesiune, sar' put6 inform6 mai bene d. cor. despre cincimea s'a, d6ca priviea mai afundu in conspectulu respectivu despre sumele de dare,

cari le platescu pre anu pe sam'a statului nu sen-
guraticii, ci toti sasii fundului regiu pre de una
parte, si de alta parte romanii.

Förte nenimerita este provocarea cor. la or-
dinatiunile lui Wenkheim, pentruca tocma acelei
ordinatiuni multiamescu sasii, ca d. e. in adunanti'a
scaunale Sibiului a in — care scaunu (—) locuiescu
86,917 capete, dintre carii numai 25.126 sunt
sasii — forméza majoritatea, pentruca tocm'a in urm'a
ordinatiunii acesteia alui Wenkheim cetatea dupa
imprunarea ei contra naturale cu comunele rurale e
indreptatita a alege diumetate din reprezentanti la
adunantia. Totu acestu casu are valöre si pentru
districtulu Brasiovului, si totusi dicu, ca romanii
sunt acei'a cari prin instructiunile lui Wenkheim
cele förte intiepte impartasindu se de avantagiuri,
totu mereu voiescu a ocupa mai multu terenu.

O logica cá ast'a a-rare-ori se póte audi in
vietia, si cu atatu mai pucinu a se ceti intr'o foia.

Déca inse corespondentele din „Neue freie Presse“
prin apasarea instructiunilor lui Wenckheim are de
cugetu a ne areta, ca comunele din scaunele filiali
alu Talmaciului si Selistei s'au indrumatu la scau-
nulu Sibiului si politicesce si administrative, de
care s'au tienutu inca din seculi, si comunele do-
miniului Branului la districtulu Brasiovului, de unde
asemene din seculi se administréza politicesce pana
astadi, pana candu diet'a ar' ordiná una impartire
administrativa mai corespundiatória, atunci a dove-
ditu corespodintele o ignorantia demna de compa-
timire, cu privire la celu mai de aprópe trecutu alu
fundului regiu. Pentruca candu in anulu 1864
s'au ascernutu din partea regimului de atunci, amicu
sasiloru, la diet'a provinciale din Sibiu una ordi-
natiune, prin carea ar' fi se se faca o impartire
nóua administrativa in M. principatu Transilvani'a,
corifeii sasesci cu dlu superintendentulu actuale
Teutsch in frunte au fostu acei'a, cari nu numai
s'au multumitu cu aceea, cá comunele supra me-
morate se se tiena de auctoritatile Sibiane, ci au
mai asternutu si una decisiune a minoritateri datata
din 9 Oct. 1864, prin care poftescu, cá se se im-
gremieze jurisdictiunii Sibiane si 10 'comune din
comitatulu Clusiuului si alu Dobacei si pe deasupr'a
si Reginulu sasescu din comitatulu Turdei. Si de
aci se vede, ca prin instructiunea lui Wenckheim
s'au implinitu o pofta fierbinte a sasiloru, manifes-
tata inca cu 8 ani mai inainte de aceea, comunele
Talmaciului si ale Salistei, precumu au fostu ane-
xatu si dominiulu Branului la municipiulu Sibiului,
(pamentu sasescu).

Aceea dorintia a corespondentelui, cá, abaten-
duse dela legea municipale si comunale, se se sus-
tienia si pre venitoriu censulu horopsitoriu alu ro-
manului cu scopu, cá romanii si pre viitoriu se se
póta apasá atatu in jurisdictiune (municipiu) catu
si in comuna, — e cu multu mai monstrósa in
golatatea naivitatii sale, decatu se fia démna, cá
omu cu cugetu dreptu si umanu se o mai refrunte.

Este intru adeveru una specia de cinismu, care
sternesce grétia, care inse n'are dreptu de a pre-
tende, cá se ne ocupamu mai multu cu ea.

() In casu de asiá simplemente paremu (res-
pingemu) o cutediare cá acést'a, care plesnese in
facia principiulu libertateri si concedemu judecat'a
asupra estui lucru opiniunii publice celei sanetóse.

Asia e, romanii comitu acelu pecatu de statu,
ca nu ceru dreptu separatu municipalu si comunalu
statutariu pentru fondulu regiu, ci se multiamescu
(???) cu aceea, cá se se estenda legea generale
municipale si comunale si asupra fondului regiu.

Déca legea generale are scaderi, — nece ca
se néga — se se indrepte — inse nu poftescu, cá
se tracteze cu ei mai bene, decatu se tractéza cu
altu ver-care cive alu statului, cá fundulu regiu
se se faca teatru de experimente promovatórie de
dorintie separatistice municipali si comunali natio-
nali. Déca prin dorinti'a acést'a a loru voiescu ro-
manii se faca statu in statu, pregaté-case, cá se
audia cele mai aspre judecati, asupra estorufeliu de
dorintie separatistice. x, y. z.“

Votulu separatu alu deputatoru romanu, datu
in siedinti'a de séra din 20 l. c. n. a universitateri
fundulu regescu:

Inclita universitate natiunale!

Conformu dechiaratiunii nóstre data cu oca-
siunea anuniarei proiectulu de representatiune re-
lativu la regularea municipale a fundulu regescu
radicata la conclusu in siedinti'a din 16 Decembre
1872, ne luamu libertate a ne dá urmatoriulu

Votu separatu.

De-si poterea legislativa s'a pronunsiatu la
esecutarea silnica a centralisatiunii statului in anii
din urma, in § 10 a Art. de l. 43 ex 1868 si in
§ 88, a Art. de l. 42 ex 1870, intr'acolo, ca or-
ganisarea fundulu regescu o va regulá o lege de-
osebita, totu-si n'a potutu purcede din altu punctu
de vedere decatu din considerarea ca pre fundulu
regescu au esistatu si esista relatiuni in fapta dife-
rite de cele ale celoru-lalte a Transilvaniei.

Acést'a parere si póte avé motivulu in acea,
ca in acele parti se vede mai multu séu mai pucinu
trecutu unei stari feudale din evulu mediu, pre
candu cu tóte aceste pre intregu fundulu regescu
elementulu cetatienimei ni se arata in prevalentia.

Inse tocmai acést'a presupunere aduce cu sene
indreptatirea la o administratiune propria autonoma
a comuneloru si municipieloru de pre fundulu re-
gescu. Aceste nu numai ca sunt pre de o parte
remediulu, care léga pre fia-care cetatienu de statu
cá de unu „intregu“, ci legislatiunea libera devine
pre de alta parte fapta numai prin administratiunea
propria autonoma a acestoru corpuri, in ceea ce
jace si deslegarea cestiunii intregi a libertateri po-
porale.

In locu d'a tiené comptu de acésta cerintia
justa, purcede proiectulu de representatiune radica-
tu la conclusu, din contra din altu punctu de manecare
si desbraca municipiele senguraticice de adminis-
tratiunea propria, dechiarandu totalitatea municipie-
loru (universitas), de „unitate municipale“ (I) va sa
dica municipiu, si „investindu-o cu aceea suma de
drepturi municipale pre cari le-a concessu in gene-
ralu legea muunicipieloru“ (II).

Acést'a purcedere contra-dice nu numai posi-
tiunii naturale a fundulu regescu, care nici geo-
grafice nu forméza o unitate, ci a carui parti jacu
imprasciate intre confiniele transilvane de Nord-Ostu
si Sud-Vestu, si prin urmare potu cu atat'a mai
pucinu formá o unitate de dreptu: ci dis'a purcedere
contra-dice ratiunii si spiritului secolului nostru
catu si sistemului intregu de statu, care a recunos-
cutu administratiunea propria autonoma a municipie-
loru si comuneloru senguraticice.

Intregulu organismu de administratiune a fun-
dulu regescu ce s'aru produce prin acestu proiectu
de representatiune, aru fi pre deplinu surpatu
(smintitu), va sa dica: a cede administratiunea pro-
pria a comuneloru cercuriloru, cea a cercuriloru a
o cede orasieloru si cea a orasieloru universitateri
municipale.

Prin acést'a centralisatiune nenaturale pre de
o parte, éra pre de alt'a prin surparea intregulu
organismu de administratiune, ceea ce numai cu for-
ti'a s'aru poté esecutá, se derapena nu numai cele
dóue forme cardinale ale administratiunii proprie
autonome: se derapana comunei si municipiului po-
sitiunea loru autonoma, si nu numai ca nu se baga in
séma cetatiani nesasi, cari locuiescu pre fundulu r.,
pre langa tóta dispusetiunea § 10 a legeri de Uniune,
care a prefiptu indreptatirea egale, a tuturor na-
tionalitatiloru, ci se punu in privinti'a dreptulu de
administratiune afara de totu dreptulu 200,000 ro-
mani si preste 25,000 unguri, cari locuiescu in fun-
dulu r. unu terenu de aprópe 200 mile cadrate si
preste 200 comune, facia cu natiunea sasescu care
numera circ'a 160,000 suflete.

„Proiectulu de representatiune de facia nu in-
semna asiá dara altu-ceva pentru acést'a parte pre-
ponderante a populatiunii fundulu regescu, decatu
ne'ndreptatirea sociale si pentru fundulu r. reac-
tiunea politica.“

Sistemulu administratiunii autonome recere in-
dependinti'a organeloru de administratiune, indepen-
dinti'a comunei si independinti'a cercuriloru pentru tóte
agendele locale de administratiune, intocmai asia,
cá si independinti'a statului, pentru administratiunea
centrale.

Unu organu liberu de administratiune intre ad-
ministratiunea centrale a statului si a cercului aru
avé numai acolo intielesu si locu, unde e neces-
saria in urm'a relatiunii proprie provinciale unu or-
ganu administrativu de provincia.

Necesitatea acést'a contiene inse in sine totu
odata si marginile administratiunii provinciale si o
restringe la agendele de administratiune ce jacu in-
tre administratiunea centrale a statului si afara de
autonomi'a administratiunii proprie a cercuriloru (mu-
nicipieloru) singuraticice.

Acést'a sfera de administratiune provinciale a
fundulu regescu pare a contiené si determinatiu-
nea §-lui 10 din legea de uniune, in cuvintele „ca
trebuie sa se ié in consideratiune drepturile fundu-
lui r. basate pre legi si conventiuni, catu si in aceea
mesura indreptatirea egale a tuturor cetatianiloru
ce locuiescu pre fundulu regescu.“

La casu inse ca legile statului in generalu
n'au cesu fundulu regescu administratiune provin-
ciale afara de sfer'a naturala de administratiune propria
a cercuriloru municipale si afara de a administratiu-
nei centrale a statului, — o parere, care nici de-
cum nu se unesce cu suscitá'a determinatiune a
§ 10. din legea de uniune — prin aceea totusi
s'aru recede numai dela universitate cá organu de
administratiune provinciale, nu inse dela positiunea
autonoma a cercuriloru singuraticice municipale, si
universitatea aru poté cu atat'a mai pucinu cautá
esistinti'a sea in arogarea nenaturale a drepturiloru
municipale de administratiune a cercuriloru singura-
tice, déca cum-va nu se face incercarea a restorná
intregulu sistemu de administratiune propria, caci
elementulu socialu 'si iea sborulu seu corespunedia-
toriu numai prin fipsarea drépta a punctulu seu de
gravitatiune fara cá se conturbe pre cele-lalte, care
iera-si se atragu de principiulu orginalu alu de-
reptatieri.

In acést'a credemu noi a afla viitorulu intregu
si ideile principale ale unei organizatiunii de admini-
stratiune propria corespundiatória tempului nóstru si
nu in proiectulu presinte de representatiune, care
ni se pare a fi numai o forma propria pentru giur-
starile materiali ale evulu mediu.

Sabiu in 19 Decem. 1872.

Dr. Pecurariu, deputatu alu cercului
Sebesiu.

I. Bolog'a, dep. alu orasiului Sebesiu.

E. Macelariu, dep. alu opidulu Mer-
curea.

I. Hani'a, dep. alu scaunulu Mercurea.

Cl. Vladu, dep. alu scaunulu Orastia.

**Interpellatiunea deputatulu Mir-
eca B. Stanescu,** adressata ministrului de
langa person'a Maj. Salle in siedinti'a de la 19 Dec.
a camerei reprezentantiloru Ungariei.

Onorabila Camera! Institutiunea prerogativeloru
personali, a recompensatiunii meriteloru prin deco-
ratiuni si alte distinctiuni, cá productu allu despcti-
smului, contrariu cu principiile democratice, eu
din parte-mi nu o spriginescu nici intru sustinerea
si cu atatu mai pucinu intru desvoltarea ei. Inse,
pana candu acésta institutiune este in vigore si usu,
pana candu ea se stustiene, dorescu, cá considerati-
unile ce se iau cu privire la adeveratele merite se
nu treca preste marginile cuviintiei.

Cine sunt in prim'a linia chiamati a da ce-
ronei informatiunii, desluciri si opinionari in privinti'a
meriteloru cascigate de cetatienii statului pre ter-
renulu civilu séu besericescu? Eu credu, ca acei-a,
cari stau in cea mai de aproape attingere cu res-
pectivii, li controledia faptele si i potu mai bine
cunósce, — si acei-a sunt superiorii loru, autori-
tatile civile si besericesci. — Premitiendu acestea,
voiu se me intorcu acum la objectulu meu.

Considerandu, ca in tempulu mai recente s'au
remuneratu priu decoratiuni mai multi preoti romani
gr. or. din diecesea romana gr. or. aradana; consi-
derandu ca aceste decoratiuni s'au datu respectiv-
loru preuti pre bacea „meriteloru castigat pre ter-
renulu besericescu“, fara inse cá guvernulu, respec-
tive ministrulu de langa person'a M. Salle, sé-si fi
procuratu pre calle oficiale informatiunii sigure de la
autooritatile besericesci si cu osebire de la Episco-
pulu dicesanu, ca óre meritele pretinse existu intra-
deveru, séu nu; considerandu, mai departe, ca acésta
fapta a guvernului, pre langa aceea, ca este con-
traria usului, pre de o parte ignorédia competinti'a
si cerculu de activitate si influentia alu guverna-
mentulu diecesanu, care prin lege este cunoscutu

de autonomu, éra de alta parte alteredia semtiulu de stima, respectu si veneratiune precum si legaturile esistinti intre subalterni si superiori; in fine, considerandu, ca prin una asemene procedere nu a rare ori se remunerédia cei nemeritati, precum s'a intemplat si in casulu de facia, ca respectivii s'au remuneratu pentru meritele ce si le-au cascigatu cá cortesi in favorulu partitei drepte, si nici decatu pentru meritele cascigate pre terrenulu besericescu, o impregiurare acest'a, care este chiaru contrariu oppusa scopului genuinu, d'a distinge si remunerá adeveratele merite, si in locu d'a impinteni si indemná la fapte maretie, demoralisédia totu mai tare; — dreptu aceea eu mi-iau libertatea si me grabescu a indreptá catra ministrulu de langa person'a Mai. Sale urmatori'a interpellatiune:

1. Din ce motivu a intrelasatu dlu ministru, d'a cere informatiuni prelabile pre cale oficiale si d'a ascultá parerea capului besericeii cu privire la „meritele cascigate pre terrenulu besericescu”, din partea acelor mai multi preuti din diecesea gr. or. a Aradului, cari, dupa cum am cetitu in fói'a oficiale, s'au decoratu si distinsu pentru niscari „merite cascigate pre terrenulu besericescu?”

2. Are de cugetu dlu ministru, ca pre venitoriu, in asemene casuri de distinctiuni, se observe una procedere mai correcta? da séu ba?

Onorab. Camer'a! De si nu acesta este prim'a interpellatiune ce se adressedia dlui ministru de langa person'a M. Salle, inse totu-si potu dice, ca dsa nu prea este molestatu cu dese interpelatiuni, pentru aceea speru, ca se va grabi a-mi respunde catu mai curendu.

Alegerea notariului in Mahaciu din 6 Dec. 1872.

Prin Art. de lege XVIII din 1871 s'a desfientiatu sistemulu notariule de pana acumu si s'a creatu altulu: „notariatu cercuale” etc.

In notariatele cercuale se formédia unu notariatu din mai multe comune grupate la olalta. Institutu salutariu, candu jurisdictiunea politica s'ar' fi organisatu in interesulu progresului; adeca organisarea s'ar' incepe din susu in diosu s'au din diosu in susu dupa una cualificatiune corespondiátoria, inse, **durere!** nu e asia, ca-ce dela notari se ascépta o cualificatiune — in adeveru dicundu — aspra, dupace sciintiele, cari se pretendu dela bietii notari, nu suntu adunate intr'un'a colectiune si pelanga aceea dupa decisiunile comitetelor comitatense s'au scaunali, acceptanduse esamene fara esceptiune dela notari, esaminatorii fiendu ómeni neesaminati din sciintiele acele si cea mai mare parte chiaru neocupati cu asia cevasi.

Apoi poftimu judecata in intielesulu progresului la un'a cualificatiune cá acest'a!

Din foile publice se vede, ca judii procesuali si dulaii lucra in rumperea capului spre a duce in deplinire organisarea notariatelor cercuali de nou gacite.

In scaunulu Ariesiului s'a si intemplat alegerea mai multoru notari cercuali. —

Pentru alegerea notariului in notariatulu constatatoriu din comunele Dumbráu, Mahaciu si Veresimortu — numai de romani locuite — dulaulu a defiptu diu'a de 6 Dec. a. c. st. n. in Mahaciu pelanga tóte, ca comun'a centrale este Dumbráulu, unde ar' fi fostu mai cu cale si corespondiatiuri a se face alegerea, inse acolo n'a avutu gustu dulaulu se se intemple aceea alegere, deorece dupa planulu seu n'avea asia terenu mare de a lucrá dupa placu.

Loculu de alegere fú dara Mahaciulu, unde se dusera si membrii alegatori din Dumbráu si Veresimortu, de si nu toti, inse comunele totu-si au fostu reprezentate la actulu acestu constitutiunali.

Alegerea s'a intemplat su presidiulu dulaului din cerculu de diosu, avendu pe langa sene si doi capacitatori fideli, preoti romani de pandi'a s'a, numai ca nu avea nimenea lipsa de capacitate. Unu capacitatoriu indemnatu de dulaulu a fostu prea supusulu si umilitulu parente Stefanu Colciaru din Mahaciu — celalaltu Dómne érta-lu parentele Tironu Popu din Dumbráu. E de observatu, ca ambii preotii numiti tragu adjute din Blasiu. —

Comunele pomenite, dupace li s'au datu ocasi-

une de asi alege notariu dupa volia si-au alesu pe fostulu notariu in Mahaciu cu numele Teodoru Osavadu romanu si aptu de a coresponde datoriei sale facia cu pretensiunile alegatorilor. Cu acest'a s'a finitu alegerea.

Dupa alegere a venitu la tapetu, ca care se fia **limb'a** oficiósa in acestu notariatu? E fórte naturalu, ca dupa ce acestu cercu e curatu romanescu mass'a s'a decisu pe langa limb'a romana. Inse astufeliu de decisiune si pretensiune drépta dulaulu nu-i veni la **socotela si dise in tonu mandatoriu, ca esia ceva nu e** ertatu. (?) Mass'a nu se infricosiédia si -si repetise dorirea s'a legale.

Deci din acest'a se incinge un'a desbatere infocata, si dupa ce dulaulu infuriatu nu avú ce face, se adresédia catra parentele C. cu sperantia, ca prin densulu dóra i va succede a exercita presiune asupr'a crestiniilor. Parentele C. cu barb'a rosia incepe a dictiona, ca nu e ertatu a scrie romanescé afara din satu. E intrebare, ca parentele C. cumu 'si scrie cuitanti'a pentru adjutu, dupa ce adjutulu 'lu capeta afara din satu i. e. din Blasiu?

Dupace acestu capacitoriu nu potú implini voli'a dulaulu inboldesce pe vecinulu seu parente Tironu se mai dica si densulu ceva, — apoi acest'a prin indemnulu lui C. inonédia cu o crasa simplicitate de moralistu, dicundu: „apoi ómeni buni nu ne potemu prende cu legea, déca e asia, asia se fia!” adeca treburile notariali trebue se se duca in limb'a maghiara, ce nu dice legea, numai parentele T. dupa indemnulu lui C. la voli'a dulaulu. Crestinii sub conducerea judelui comunalu din Dumbráu Mihaiu Popu spre blamagiulu pastoriloru sufletesci nu s'au abatutu dela pretensiunea loru ecuitabila. Dulaulu la acest'a -si a luat catrafusele catra Vintiu si parentele T. trecú dealulu catra casa despartitu de turm'a, pe carea a volitu se o lase in tina si in ticalosia. O preoti fara cruce in frunte?!

E consultu, cá preotii nostrii déca se amesteca in politica se se amesteece in interesulu turmei sale seu, déca nu se pricepu si voliescu stricatiune, se remana pe langa cele preotiesci, ca-ce dela dulai, szolgabirai si prin apucaturi astufeliu blamatórie in venitoriu nu multu seu nemica potu se ascepte.

Spre rusinea si in contra spiritului tempului preotii pomeniti, cari trebue se invetie poporulu in limb'a s'a, ce o pricepe, se alatura pre langa o limba, in care nu póte face progresu, ci 'lu duce la intunerecu.

Deunde se vede, ca parentele C. si T. e mai aplicabilu spre intunerecu decatu spre lumina.

In urm'a dulaulu, preotiloru C. si T. si altor'a e de recomandatú §§ 6, 22, 23 ai Art. XLIV din 1868, cá in venitoriu se nu mai faca fiasco si se nu se lucre in contra interesului poporului spre blamagiulu celoru ce se tienu culti si representa cultur'a.

Érasi bravii alegatori susu numiti suntu de tóta laud'a, si demni de imitatu. Se traiesca!
i—et.

Teaca in 10 Dec. 1872.

(Urmare.)

recunoscú si afirmu, — ca la adunarea comitetului din Iuniu 1864, s'a decisu, — cá cei, cari nu voru solvi subscriptiunile loru pene la terminu, se fia executati prin on. judecatoria din Teaca; la acestu comitetu ai fostu si dta dle Teodoru Popu, — precumu si dlu protopopu Gabriele Chetiannu, — si ambii impreuna cu ceialalti membri ai comitetului ati subscrisu aceea decisiune protocolaria. —

(Recunósce, ca nevast'a l'a parasitu infideliter si socrulu a incercatu tóte alu compromite si impedece cu pr. Chetiannu, desfatuindu, se nu platésca subscriitorii contribuirile pentru convictu . . .)

recunoscú si afirmu, ca pe basea decisiunii comitetului m'amu aflatu necesitatu a executata hinc inde cate pe unulu, incependu dela dta dle socru. Spunemi inse déca ai spesatu vre unu cruceriu, afara de capitalulu subscrisu! Adunati datele, ca cine catu au platitu? — Veduvele au subscrisu la dta ér' nu la mene, — prin mine nici una veduva nu au fostu executata, —

recunoscú si afirmu, ca pre prentulu din Baitia l'amu executatu pentru 8 fl. v. a. —

Inse spese nu au platitu, nu este adeveratu, ca i s'aru fi licitatu ceva, — si uu este adeveratu, ca a moritu atunci, ci cu unu anu mai tardiu . . .

Deci debe se recunoscú si se afirmu, ca avendu a me luptá, terminulu prefiptu pe 1/9 1864, din caus'a neplatirei baniloru, nu s'a potutu realisa. —

recunoscú si afirmu, ca eu la tóte adunările comitetului precumu si celoru generale anuale mi am datu socotelile mele celu mai exactu despre percepte si erogate, mi au liquidatu, si totu deauna mi s'au datu in scrisu unu absolutoriu pe lenga multiamita si recunoscentia, — si tóte acelea protocéle impreuna cu absolutoriurile mele sau publicatu in diurnalulu Concordia. —

recunoscú si afirmu, — ca aliatii in contra mea Gabriele Chetiannu et Theodoru Popu in anulu 1865 s'au plansu in contra mea la Blasiu, — de unde s'a emisu una comisiune in persónele: Gregoriu Elekes si Ioane Moldovanu, ambii protopopi, cari venindu in tractulu Faragaulu in modulu celu mai absurdu si abusatoriu, conformu Inquisitiunei spanióle au inceputu a cerceta. — pressa, — tortura cunoscentiele, — se jura sufletele in cause civile!

Apoi chiamandume pe mene, mi au luatulu la protocolu, tóte socotelile, mi leau aflatu in modulu celu mai curatu, — ba ce e mai multu, ambii contra aliatii Gabriele Chetiannu si Theodoru Popu rusinanduse au subscrisu din nou programulu impreuna cu unu adausu ce lu facusemu eu, si pe care lu subscrisese intreaiga inteliginti'a din tractu, afara de acesti doi . . . — si cari resp. protopopulu cu notariulu „inaintea mea, a ambiloru domni comisari Eleches, et Moldovanu si inaintea dlui Augur preotu in Ocnitia, in cas'a parochiale din Ocnitia ambi ingenunchindu diosu pe pamentu l'au subscrisu, promitienduse, ca nu voru mai intrigá in contra causei,” — documentu subscrierea loru propria, — documentu dnii protopopi Gregoriu Elechesiu, actu protopopu in Alb'a Iulia, — si Ioane Moldovanu protopopu in Catina, precumu si domnulu Simeone Auguru preotu in Ocnitia . . .

(Va urma).

Respunsu la articlulu „afaceri scolastice”.

(Urmare.)

Aici asi poté termina; inse atunci „tipulu” dlui Papiu ar' remané necompletu cu privire la „iubirea sa de adeveru”. Vre-o cateva esemple din „afaceri scolastece” voru ajunge spre a arata, ca si acestu „cuventu mare” dlu Papiu 'lu pórtá numai in gura.

Relativu la visit'a dela 21 Noem. 1871 a disu, ca „dupa 2 1/2 ore se incepu prelegerile, presiedintele comitetului se preambila cu clientulu seu din o chilia in tr'alta, privindu la invetietori preste umeru”.

Catu de eufemistice pentru elu. Dér' nu, totu cuventulu — unu neadeveru grosu. Nege Papiu, de are tari'a, ca io l'am chiamatu pre elu si pre Moldovanu din locuinti'a sa, pre candu dlu baronu astepta in clasa!

Afirma mai departe, ca „nu m'asi fi rusinat a dice, ca invetiatoriulu nu trebue se se ocupe afara de abedariu si lecturariu cu nimicu”. Adeverulu e, ca vorbindu despre form'a acroamateoa a invetiamentului, am disu, ca „propunerea are se fia libera, ér' nu cetita din carte, si invetiatoriulu se nu aiba la propunere altu ceva in mana seu inainte-si decatu dupa impregiurari seu Abedariulu seu legindariulu, seu cret'a, seu obiectulu intuitivu. Me provocu aci la toti invetiatorii, cari m'au auditu, candu am disu cele de susu.

De altumintrea cei ce cunoscú si numai „instructiunea” edata de mine, voru sci, ca acolo am recomandatú invetiatoriloru unu numeru frumosu (12) de cele mai bune carti romanesci din toti ramii de sciintia, fara indoieia, cá se se „ocupe” cu ele.

Intr'altu locu -mi insinua cuvintele: „Nu ne trebue ómeni invetiati, ne indestulimu cu de cei prosti”. La acest'a asertiune am respunsu mai sus, unde am aratatu cartile recomandate invetiatoriloru

spre studiere; pre langa acést'a apelezu la testimoniulu eleviloru miei de 14 ani încóce, de candu adeca am onóre a fi professoriu preparandiale, spuna ei, de nu le-am disu cu tóta ocasiunea, ca invetiatoriulu trebuie se tréca in comun'a sa de omu cultu si invetiatu, ergo studizeze pururea. Dér' astadi me intorcu si dicu: „Déca scienti'a ar produce totu atari monstri, cá pre scrietoriulu articlului, atunci asi dice, ca nu ne trebuie scientia, ci ne vomu indestuli numai cu ómeni de omenia; ca-ci desi nu sum teologu si cu atatu mai pucinu teologu, absolutu cu eminentia, totusi tienu scienti'a numai de unu midilocu ducatoriu la unu scopu mai mare, la moralitate! Inse scienti'a nu face monstri, ci suntu nature atatu de diavolesci, incatu neci scienti'a, neci chiaru sant'a teologia nu le póte cultiva si nobilita.

Aiurea dice: „La esamenulu din 6 Iuliu in Orlatu. combetandu invetiatorii introduciunile nemtiloru, insistandu pre langa principiale pedagogice-didactice (mancale-aru corbii principia!) asi fi disu: „Invetiatoriulu trebuie se fia catana, se asculte!“ Am disu asia ceva; dér' fienduca iubitoriulu de adeveru Papiu retace impregiurarile mai deaprópe, trebuie se le spunu io, Invetiatorii din Orlatu, séu mai bene Papiu, ca-ci ceialalti nu „facu“ in pedagogia, pretensa pentru sene libertate absoluta cu privire la introducerea cartiloru in scóla. Asia e, dle Papiu? Io iam replicatu, ca póte se vina canduva si invetiatorii nostri la acésta libertate; de o-camdata inse acordarea ei ar aduce mai multu reu, de catu bine. Totu atunci s'a incercatu Papiu a sustiené, ca diuariulu introdusu de comitetu, in care totu invetiatoriulu se insemne dupa fia care óra pe scurtu materi'a propusa, ocupatiunile scripturistice, pedepsele aplicate etc. ar' fi cu totulu de prisosu, din care cauza elu neci nu l'a portatu. I am aratatu folósele diuariului. Atunci Papiu me intréba naivu „Dér' déca d. e. io (adeca Papiu) o septemana intréga asi sta totu la o lectiune?“ Am semtitu a ride, ca-ci vedeam io, ca aici e bub'a, si iam disu: „Atunci o septemana intréga scri in diuariu: am deprinsu totu cele propuse atunci si atunci!“ Asia ceva nu-i veni la socotéla, si remase la parerea sa de mai inainte; atunci a fostu de am disu, ca invetiatorii trebuie se asculte de autoritatile loru superióre, ceea ce repetiescu si acumu.

Cu privire la „procesulu propunamentulu meu dlu Papiu aduce sentinti'a, ca elu (adeca nu Papiu, neci propunamentulu ci „procesulu propunamentulu meu“) afara de unele notiuni psihologice, a fostu pre catu se póte de „incurcatu si ametitoriu“.

Despre gustu nu se póte disputá. Numai nu sciu cum s'ar face, cá „notiunile psihologice“ ale unui „dascalu simplu“ se fia bune, inse cele metodologice nu; io credu inse, ca de erá dlu Papiu in cele metodologice incái pre atatu de initiatu, precumu cá maturisatu si teologu absolutu cu eminentia trebuie se fia in cele psihologice, aflá — presupunendu in elu omenia — si pre acele lalte de bune. Sci dle Papiu: „Ce-i strainu nu se lipesc de sufletulu“ — Teu. Dér' dlu Papiu 'mi ie in nume de reu si aceea, ca asi fi disu adese, cumca „numai si numai acestu metodu (adeca celu aratatu de mine) e naturalu si adeveratu“. Dóra nu va fi asteptatu dlu Papiu, cá se propunu unu metodu, despre care nu eramu convinsu, ca e celu mai bunu? Numai unu siarlatanu face asia ceva, unu omu de omenia si cu convingeri proprie nu. — —

(Va urmá.)

Camera Romania. Sied. din Nov. desbateri despre legea pentru alegerea mitropolitiloru si sinodu.

(Urmare.)

D. presedinte. Discutiunea generale este deschisa.

D. G. Bratiann. D-lor deputati, nu me aduce la tribuna ambitiunea de a reusi in sustinerea opiniiunii mele; pentru ca am vedut din atitudinea ce a avut majoritatea Camerei la citirea raportului D-lui Kogalniceanu ca aveti ua idea determinata in acésta cestiune. Voiu face insa pentru acésta tóte silincele cari suat obligatorii pentru ori-ce om care are convicciunea intima ca mine de a apera ua cauza drépta si intarirea bisericeii ortodoxa. Ve voiu spune aci cari au fost opiniiunile mele pe cari le-am emis in simbul comisiunii; ve voiu spune pe ce se baséza acele convicciuni, caci póte vom s'junge a ne face concessiuni reciproce cari sa ne condauca la ua solu-

tiune, nu voiu dice practica, fiind-ca in materia de religione, nu practica ne importa, déra la ua solutiune ast-fel cum sa putem concilia impreuna acele idei cari ne despart acum, adica pe d'ua parte traditiunea istorica de care ve preocupati D-v., si pe de alta prestigiul si autoritatea bisericeii ortodoxa la care eu tin tot atata, cat tineti D-vóstre la traditiune.

Sunt convins, D-lor, ca D-v. ve puneti inainte ca si mine acésta cestiune: marirea bisericeii, consolidarea stabilimentulu nostru religios. Acésta este cestiunea la care trebuie sa respundeti, acesta este ambitiunea D-v. cea mai mare.

Se trateza óre acum de a fonda ua biserica care sa nu aiba pentru sine autoritatea canónelor? Se tratéza acum de a da nascere unei secte noué? Se tratéza de a infinta biserica ca creatiune a nóstra? Ori se tratéza pentru a intra in canóne? Este ceva pozitiv, D-lor, ca in biserica ortodoxa si catolica tot ce nu este canonic nu are valóre; in biserica protestanta este un camp intin si pentru traditiunile si pentru obiceiurile nationale, precum si pentru ori-ce alte consideratiuni, pe cand in cele-alte duoe biserice se tratéza numai de un lucrú: despre canonicitatea institutiunilor religióse, si cat se vor departa de la acest principiu, vor da dreptul ori-carui particular de a pune in contestatiune biserica, si acésta nu va sa dica alt de cat a nu crede in biserica; acésta va sa dica a fugi de morala si a impinge pe ua natiune la degradare. Dati un caracter canonic bisericeii, si atunci veti aduce impregiurulu altarului chiar pe persónele acelea cari au óre-care umbra de indoéla in convicciunile lor. Éra déca nu veti face asa, veti face ua biserica care sa fia fara prestigiu, fara caracter canonic si fara ascendent moral asupra ómenilor.

In adever., D. Kogalniceanu in acésta are dreptate, ca in ori-ce historia vom citi, vedem ca de cinci secole alegerile la noi sunt laice; insa biserica ortodoxa este eminentemente canonica; tóte sínódele ce s'au tinut, la Constantinople, la Capadochia, la Nicea si altele, sépte sinode cari s'au tinut in fine, au statornicit pozitiv ca alegerile nu vor fi emanate de la vointa poporului de la vointa laica, si D. Vasescu, care are aerul d'a contesta acésta, sa bine-voésc a lua pidalionul sa citésc a si va vedea ca numai prin cler se fac alegerile prelatilor bisericesci.

La cat-va timp dupa tinerea acelor canónes'au separat cele duoe biserice, biserica catolica de cea-alta biserica catolico-ortodoxa, orientala. Prin aceea separare ar fi trebuit ca catolicii, in scopul carora nu se tinuse aceste sínóde, sa fia cei d'antaiu cari sa protesteze in contra conclusiunilor pe cari le-au luat canónele tinute in lumea orientala; déra, dupa cum aréta D. Guizot, ei au fost cei d'antaiu cari s'au supus legaturelor concepute in lumea orientala.

Sciti fórté bine, D-lor, ca catolicii, cand s'au separat de biserica nóstra, au fost cei d'antaiu cari au dis: nu vom schimba ua iota, nu vom schimba un cuvent, un aliniant macar din ceea ce s'a conchis prin canóne: sciti ca acele canóne, D-lor, erau considerate ca ua autoritate in materitate religiósa: sciti fórté bine, D-lor, D-vóstre cari v'ati ocupat cu istoria biserica, sciti fórté bine ca la tóte acele canóne la cari luau parte cinci sése sute de prelati, erau numai trei patru prelati catolici, toti cei-alti eran ortodoxi, si in fine in sinodul de la Constantinople era numai cu catolic, si cu tóte acestea, legaturele canónelor le-au respectat catolicii, de si n'au stralucit prin presenta lor intr'un numer mai mare sciti ca cine nu respecta canónele nu mai este primit a se dice ca este partisan al bisericeii, nu mai póte dice ca este partisan al religiiunii.

Usurile nóstre numai au facut ca alegerile prelatilor sa devina mirene, si devinind mirene alegerile prelatilor, ce s'a facut cu acesta? in cestare a ajuns biserica nóstra? o vedeti cu toti, o constatati cu totii, ca din momentul cand alegerile au devenit laice, cand puterea laica se amesteca in trebile nóstre religióse, cand mai toti prelati au devenit nisce umile servitori ai puterii civile, si biserica a mers in decadere, pene a ajuns in starea cu totul slabita de asta-di. Era alt-ceva mai nainta in terile in cari puterea religiósa n'a fost inspirate de influinta puterii timpurale. Acolo tot-d'a-ua puterea religiósa a fost independinta si respectata de popor. Déra indata ce prelatii au devenit servitorii puterii politice, nu au mai avut nici ua influinta asupra spiritelor. De aceea comparati starea

societati nóstre religióse cu a celor-alte teri unde puterea religiósa este cu totul seperata de cea civile si veti vedea, ca acolo biserica are ua influinta necontestata asupra sufletelor.

D. Kogalniceanu, am practic prin excelinta, patriot prin exelint, cum o dice, voesce ca puterea religiósa la noi sa fia data intrigelor si pasiunilor politice! caci pe cat timp se vor alege prelati de Camera, veti vedea ca déca se va trata de ua alegere sub un guvern conservator, prelatul care va emana din asemenea alegere va fi aplecat catre ideele conservatóre: de a se va alege sub influinta partidului liberal, va fi din contra, si ast-fel produsul alegerilor D-vóstra va fi un produs bolnav, care nu va avea nici ua influinta asupra societati.

Se dice ca in ceea ce privesce separatiunea bisericeii de Stat, comitele Cavour ar fi vrut sa scape societatea civile de cea religiósa. Acésta cestiune s'a discutat acum in Italia, si s'a discutat alt-fel, éra nn pe teramul D-lui Kogalniceanu. S'a intrebat déca trebuie sa se dea prestigiu bisericeii si sa se faca puterea religiósa cu totul independinte de cea miréna, de influintele politice, facund ca si una si alta sa se misce in sfer'a atributiunilor séle. D-vóstra ce pretindeti? Voiti sa consolidati biserica nóstra pe nisce base solide? Acésta o veti face numai atunci cand ve veti convinge ca biserica nóstra nu s'a marit, nu a stralucit de cat in limitele conónelor. Biserica nóstra nu se baséza pe libera discutiune, ci pe credinti'a dogmelor. Déca ve veti departa de la dogmele principali, atunci lumea va putea dice ca ati format ua noua biserica, ca sunteti un fel de protestanti. In adever, ceea ce veti sa faceti D-vóstra se face de calvini si de lutherani, caci tot asa e constituit si clerul lor. In materia bisericesca, a voi sa ve departati de la dogme, este a voi sa se produca ua mare anarchia. D-vóstra fugiti de anarchia politica, si primiti anarchia in biserica care este mult mai periculósa! Cum voiti ca atunci cand biserica nóstra pecatuesce prin basa sea, fundamentul politic sa fia bun?

(Va urmá.)

Contribuiri

la salvarea Gimnasiului romanu din Bradu.

Au mai contribuitu la d. Manolescu:

Stefanu Poenariu 1 fl., Bonciu Iuliu 50 cr., Nicolau Baboianu 20 cr., Nicolau N. Stinghe 1 fl., Vasilie Strimbu 10 cr., Nicolau Sandu Poppa 40 cr., Ioan Metianu 50 cr., Ioan Marin 20 cr., C. Ianovicu 20 cr., Toma Dragosiu 10 cr., Valeriu Dimboiu 10 cr., Nicolau Bucsia 10 cr., Maximilianu Beceanu 20 cr., D. Ianovicu 20 cr., N. Manole 10 cr., A. Popovicu 40 cr., Ioan Sioneru 40 cr. Sum'a 5 fl. 70 cr.

— Studentii romani ai universitatei din Clusiu voru serba ajunulu anului nou 1873 in Otelulu Biasini. Venitulu curatu va servi de inceputulu fondului unei scóle de fetitie romane in Clusiu, serbarea va sta din tr'unu Concertu impreunatu cu dantiu. Inceputulu la 7 óre sér'a.

Ratiotiniulu precumu si solvirile preste taxa defipta se voru anunciá prin diurnalele nationale.

Invitatiunea vomu avé onóre a o tramite mai tardiu.

Clusiu 30/12 1872 st. n.

Pompiliu Isacu
presedinte.

Theodoru Glig'a
notariu.

Cursurile

la bursa in 3 Jan. 1873 stá asia:

	fl.	cr.	v. a.
Galbini imperatesci	—	—	—
Napoleoni	8	64 ¹ / ₂	„
Augsburg	106	75	„
Londonu	108	15	„
Imprumutulu nationalu	66	85	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	90	„
Obligatiunile rurale ungare	79	—	„
„ „ temesiano	78	—	„
„ „ transilvane	77	—	„
„ „ croato-slav.	—	—	„
Actiunile bancai	975	—	„
„ creditului	332	50	„